

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 535/2012-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 20191/2010/51 a jeho listom z 18. novembra 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžnč 9/2011 a jeho uznesením z 25. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júla 2012 doručená sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46

ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20191/2010/51 a jeho listom z 18. novembra 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžnč 9/2011 a jeho uznesením z 25. apríla 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 34 T 58/08 z 13. februára 2009 právoplatne odsúdený okrem iného za trestný čin poškodzovania cudzej veci.

Podľa tvrdenia sťažovateľa *„Po právoplatnosti tohto rozsudku vyšli najavo nové skutočnosti... Tieto skutočnosti boli predložené a preukázané v rámci sťažnostného konania na MS SR č. 20191/2010/51 a tým vznikla MS SR povinnosť postupovať podľa § 3 ods. 2 Tr. por. (podať tr. oznámenie) a podľa § 396 ods. 4 prvej vety Tr. por.. Keďže MS SR si túto povinnosť nesplnilo a naďalej neplní, realizuje nečinnosť ako nezákonný postup (zásah) do... základných práv. Proti tejto nečinnosti som sa domáhal súdnej ochrany na NS SR postupom podľa § 250t ods. 1 a nasl. OSP v konaní č. 6 Sžnč 9/11. Uznesením NS SR č. 6 Sžnč 9/11 z 25. 4. 2012... bola žaloba bez meritórneho preskúmania zamietnutá z procesných dôvodov, nakoľko údajne MS SR (odporca/žalovaný) nie je (správnym) orgánom verejnej správy.*

Napadnuté uznesenie NS SR č. 6 Sžnč 9/11 považujem za protiústavné v rozpore s čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 EDLP, pretože ním mi bola odňatá reálna možnosť konať pred súdom a odstrániť tvrdenú nečinnosť a získať meritórne procesne perfektné a vecne správne (spravodlivé) rozhodnutie proti MS SR, čím mi NS SR znemožnil realizáciu všetkých procesných práv a právoplatne protiústavne porušil ústavný zákaz denegatio iustitiae v príkrom rozpore so zákonom. Napadnuté uznesenie NS SR je založené na nesprávnom právnom posúdení procesných podmienok...“.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza: „V prípade, že by ÚS SR akceptoval názor NS SR ako ústavne konformný, napádam priamo nečinnosť (pasivitu) NS SR ako orgánu verejnej moci, nie však orgánu verejnej správy (správneho orgánu) nakoľko MS SR v príkrom rozpore s § 3 ods. 2 a § 396 ods. 4 prvá veta Tr. por., v rozpore s režimom inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 in fine Ústavy SR a právami na prerokovanie vecí v primeranej lehote bez zbytočných prieťahov bezdôvodne nekoná lege artis podľa § 3 ods. 2 a § 396 ods. 4 prvá veta Tr. por. v neprospech sťažovateľa.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie v náleze vyslovil, že

„1. ... Najvyšší súd SR postupom a uznesením č. 6 Sžnč 9/2011 zo dňa 25. 4. 2012 a Ministerstvo spravodlivosti SR postupom v konaní o sťažnosti č. 20191/2010/51 porušili sťažovateľove základné právo na súdnu a inú právnu ochranu, spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru, právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Ústavný súd... prikazuje Ministerstvu spravodlivosti SR bezodkladne konať bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote lege artis.

3. Ústavný súd... zakazuje Ministerstvu spravodlivosti SR a Najvyššiemu súdu SR pokračovať v porušovaní namietaných vyššie označených práv sťažovateľa; súčasne prikazuje obnoviť právny a faktický stav tak, že porušovatelia si ex officio splnia povinnosti podľa § 3 ods. 2 a § 396 ods. 4 prvej vety Tr. por.

4. Ústavný súd... napadnuté právoplatné protiústavné uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 6 Sžnč 9/2011 zo dňa 25. 4. 2012 ako aj prípis Ministerstva spravodlivosti SR č. 20191/2010/51 z 18. 11. 2010 ako nezákonný zásah v celom rozsahu zrušuje a veci vracia späť na ďalšie konanie lege artis.

5. Porušovatelia sa solidárne zaväzujú k náhrade všetkých trov konania pred ÚS SR.“

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom ministerstva v konaní vedenom pod sp. zn. 20191/2010/51 a jeho listom z 18. novembra 2010 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžnč 9/2011 a jeho uznesením z 25. apríla 2012.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1.1 Vo vzťahu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžnč 9/2011 a jeho uznesením z 25. apríla 2012 sťažovateľ namieta, že uznesenie je vecne nesprávne, protiústavné a nespravodlivé.

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc mu spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Podľa ust. § 244 ods. 1, 2, 3, 4 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy...

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Súdy v správnom súdnictve rozhodujú o návrhoch na uloženie povinnosti orgánom verejnej správy konať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy a o opatreniach na vynútenie plnenia svojich rozhodnutí postupom uvedeným v § 250b a 250u.

Podľa § 250t ods. 1 až 8 O. s. p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Prokurátor môže podať návrh podľa odseku 1, ak orgán verejnej správy je v konaní nečinný aj po upozornení prokurátorom.

Orgán verejnej správy, proti ktorému návrh smeruje, je povinný bezodkladne po doručení návrhu predložiť súdu vyjadrenie k návrhu a príslušný spis. K rozhodnutiu o návrhu si súd môže vyžiadať stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

Súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán

verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne...

Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v preskúmvanej veci neboli splnené podmienky v zmysle citovaných právnych noriem Občianskeho súdneho poriadku odôvodňujúce vyhovaniu návrhu smerujúceho proti nečinnosti v konaniach odporcu, keď navrhovateľ ako nečinnosť označil porušenie zákonnej povinnosti podľa § 396 ods. 4 prvej vety Tr. poriadku v súvislosti s novozistenými listinnými a skutkovými okolnosťami k trestnému činu poškodzovania cudzej veci (roz. OS Žilina 34T 58/08) a porušením povinnosti podľa § 3 ods. 2 Tr. poriadku, vo veci podozrenia z trestnej činnosti znalca... podľa § 347 Tr. zákona pre nepravdivý odborný posudok o neopraviteľnosti a neupotrebitelnosti poškodeného ležadla i. č. V6/C4 v rozpore s § 16 ods. 1, 2, písm. b/, d/ zákona č. 382/2004 Z. z. ako aj pre podozrenie z tr. činnosti príslušníkov ZVJS v ÚVV a ÚVTOS Žilina podľa § 344, § 345, § 346, § 373, § 375, § 326 a § 327 pre vymyslené zamlčovanie dôležitých skutočností, ohováranie, klamanie v tr. konaní v súvislosti so skutočne spôsobenou škodou na ležadle i. č. V6/C4 v tr. veci navrhovateľa (OS ZA 34T 58/08).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa so spisovým materiálom odporcu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je prípustný.

Z citovaného ustanovenia § 250t ods. 1 a nasl. O. s. p. vyplýva úmysel zákonodarcu zabezpečiť ochranu práv fyzických alebo právnických osôb, ak orgán verejnej správy v oblasti verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný tak, že sa fyzická alebo právnická osoba môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy konať a rozhodnúť.

Predpokladom priznania uvedenej ochrany fyzickej alebo právnickej osoby súdom v zmysle uvedenej právnej normy je preukázanie, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom v oblasti verejnej správy, tým, že je v konaní nečinný a jeho nečinnosťou by mohli byť práva alebo právom

chránené záujmy fyzickej alebo právnickej osoby, domáhajúcej sa takejto ochrany návrhom, porušené alebo inak dotknuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že konanie a rozhodovanie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o sťažnostiach navrhovateľa, v ktorých namietal porušenie zákonnej povinnosti podľa § 396 ods. 4 prvej vety Tr. poriadku v súvislosti s novozistenými listinnými a skutkovými okolnosťami k trestnému činu poškodzovania cudzej veci, za ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 34 T 58/08 a porušenie povinnosti podľa § 3 ods. 2 Tr. poriadku vo veci podozrenia z trestnej činnosti znalca... podľa § 347 Tr. zákona pre nepravdivý odborný posudok o neopraviteľnosti a neupotrebitelnosti poškodeného ležadla i. č. V6/C4 v rozpore s § 16 ods. 1, 2, písm. b/, d/ zákona č. 382/2004 Z. z. ako aj pre podozrenie z tr. činnosti príslušníkov ZVJS v ÚVV a ÚVTOS Žilina podľa § 344, § 345, § 346, § 373, § 375, § 326 a § 327 pre vymyslené zamlčovanie dôležitých skutočností, ohováranie, klamanie v tr. konaní v súvislosti so skutočne spôsobenou škodou na ležadle i. č. V6/C4 v tr. veci navrhovateľa (OS ZA 34 T 58/08), patrí do právnej úpravy verejného práva nie je možné takéto konanie a rozhodovanie považovať za rozhodovanie správneho orgánu v oblasti verejnej správy, keďže ide výlučne o právomoc, ktorá vyplýva z ustanovení Trestného poriadku a týka sa teda vecí trestnoprávneho charakteru, z ktorých dôvodov posudzovanie postupu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o vybavení predmetných sťažností navrhovateľa a teda aj v prípade jeho nečinnosti, nemôže, byť predmetom súdneho prieskumu podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy v oblasti verejnej správy.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval návrh navrhovateľa v danej veci za neprípustný a preto jeho návrh podľa § 250t ods. 4 O. s. p. zamietol.

Najvyšší súd súčasne dáva do pozornosti, že z obsahu administratívneho spisu napokon vyplýva, že podnetom doručeným odporcovi dňa 24. 5. 2010 k preskúmaniu postupu znalca a zákonností znaleckého postupu sa odporca skutočne zaoberal a listom zo dňa 12. 10. 2010 navrhovateľovi oznámil spôsob jeho vybavenia. Navrhovateľ podal dňa 28. 10. 2010 opätovnú sťažnosť proti postupu znalca vo veci odborného stanoviska a zároveň podal sťažnosť proti postupu odporcu v konaní č. 20191/2010/51 pre protiprávny

postup a nečinnosť pri prešetrovaní prvotného podania. Odporca listom zo dňa 18. 11. 2010 oznámil navrhovateľovi spôsob prešetrovania a vybavenia jeho sťažnosti zo dňa 28. 10. 2010.

Vzhľadom na uvedené má Najvyšší súd Slovenskej republiky za to, že v danom prípade sa nedá skonštatovať, že by zo strany odporcu došlo k porušeniu jeho povinnosti konať, alebo žeby bol v konaní nečinný, avšak primárnym predpokladom konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je nečinnosť orgánu verejnej správy tým, že nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom v konaní v oblasti verejnej správy, ktorá zákonná podmienka v danom prípade nebola splnená.“

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, prečo žalobu sťažovateľa zamietol. Uviedol, ktorými zákonnými ustanoveniami príslušných právnych predpisov sa pri svojom rozhodovaní spravoval a ako ich na prípad sťažovateľa aplikoval. Pokiaľ dospel k záveru, že podmienky na vyhovenie sťažovateľovmu návrhu neboli splnené, urobil tak s poukazom na konkrétne skutočnosti, ktoré tomu bezpochyby nasvedčovali. Opierajúc sa o relevantnú právnu úpravu najvyšší súd jasne ozrejmil, v čom spočívali dôvody neprípustnosti návrhu. Sťažovateľ sa podľa zistenia najvyššieho súdu domáhal preskúmania postupu ministerstva a jeho verdiktu v konaní, ktoré nebolo možné považovať za konanie a rozhodovanie správneho orgánu v oblasti verejnej správy. Najvyšší súd presvedčivo argumentoval v súlade s požiadavkou na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia, že išlo výlučne o právomoc, ktorá vyplývala z ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), a teda týkala sa vecí trestnoprávneho charakteru, čo bránilo možnosti posudzovania postupu ministerstva podľa štvrtej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

V každom prípade postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa či už nesprávnou alebo svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa

s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

1.2 Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžnč 9/2011 a jeho uznesením z 25. apríla 2012 došlo aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavný súd poznamenáva, že túto sťažovateľ bližšie nekonkretizoval, avšak zo sťažnosti ako celku vyplýva, že ju odvíja od porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Pretože ústavný súd nezistil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu, nemohlo týmto postupom a rozhodnutím dôjsť ani k porušeniu sťažovateľovho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ sa obrátil na najvyšší súd, ktorý sa jeho návrhom zaoberal a rozhodol o ňom ústavne súladným spôsobom. Z uvedeného nevyplýva žiadna možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2.1 Sťažovateľ v ďalšom namietal porušenie svojich práv aj postupom ministerstva v konaní vedenom pod sp. zn. 20191/2010/51 a jeho listom z 18. novembra 2010, ku ktorému malo dôjsť tým, že ministerstvo napriek tomu, že sa podľa názoru sťažovateľa dozvedelo z jeho podaní o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu, nepodal trestné oznámenie orgánom činným v trestnom konaní tak, ako mu to ukladá znenie § 3 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažovateľ je taktiež presvedčený, že ministerstvo bolo pasívne vo vzťahu k oznámeniu okolností, ktoré by mohli odôvodniť návrh na povolenie obnovy konania, prokurátorovi (§ 396 ods. 4 Trestného poriadku).

Ministerstvo napádaným listom oznámilo sťažovateľovi, že jeho námietky *«voči znaleckému úkonu... spadajú najmä do roviny namietania hodnovernosti znaleckého posudku ako dôkazného prostriedku. Ako logický sa v tejto súvislosti podsúva záver, že je prioritne vecou orgánu činného v trestnom konaní príp. súdu, aby sa s Vašimi námietkami a Vami predloženými dôkazmi vysporiadal v procese dokazovania resp. hodnotenia dôkazov a vyvodil z nich následky vo vzťahu k vedeniu dokazovania v tomto konkrétnom trestnom konaní.*

Ak by súd na hlavnom pojednávaní dospel k záveru (v procese dokazovania), že sa jedná o znalecký posudok zjavne nesprávny, má možnosť resp. dokonca povinnosť oznámiť túto skutočnosť Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Podľa čl. 5 Inštrukcie MS SR č. 7/2009 z 25. 3. 2009, upravujúca organizáciu a riadenie znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti „Súdy bezodkladne oznámia ministerstvu nedostatky v činnosti znalcov, tlmočníkov a prekladateľov pribratých v konaní pred okresnými a krajskými súdmi...“ Citované ustanovenie potvrdzuje skutočnosť, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa nebráni „potrestaniu“ znalca v prípade, že mu bude v konaní pred súdom preukázané odborné pochybenie.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky si plne uvedomuje vážnosť dôsledkov nepravdivého znaleckého úkonu ako dôkazného prostriedku na účastníkov trestného konania, ale ako ústrednému orgánu štátnej správy pre súdy a väzenstvo mu neprináleží nahrádzať činnosť orgánov činných v trestnom konaní príp. súdu o. i. z dôvodu

existencie zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v § 2 ods. 12 zák. č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok...

Veríme preto, že túto argumentáciu vezmete na vedomie ako logické, konzistentné a v podstate jediné možné riešenie.

Záverom uvádzame, že Vaše podanie v časti týkajúcej sa možnosti podať dovolanie ministrom spravodlivosti z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) TP voči právoplatnému rozhodnutiu Okresného súdu Žilina z 13. 2. 2009 sp. zn. 34 T 58/08 bolo postúpené sekcii trestného práva MS SR.».

Ústavný súd konštatuje, že ministerstvo venovalo podaniu sťažovateľa primeranú pozornosť a postupovalo pritom spôsobom súladným so zákonom, nezasiahlo negatívne do podstaty jeho základného práva, nezmarilo jeho zmysel, a preto ho ani nemohlo porušiť. Skutočnosť, že obsah odpovede ministerstva nebol totožný s právnymi názormi a predstavami sťažovateľa, ešte neznamená, že došlo k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z doterajšej judikatúry, podľa ktorej čl. 46 ods. 1 ústavy predstavuje primárne východisko pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany a na základe toho ho možno považovať aj za základ ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Zároveň podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o tejto ochrane ustanoví zákon, resp. v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa základných práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (napr. IV. ÚS 142/07, IV. ÚS 165/07).

Z uvedeného teda vyplýva, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom orgáne, pričom je povinnosťou tohto orgánu postupovať spôsobom súladným so zákonom a zabezpečiť ochranu práv v požadovanej kvalite. Je teda potrebné, aby orgány verejnej moci reagovali relevantným spôsobom na jednotlivé návrhy, podania či sťažnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a aby sa týmito podaniami dôkladne zaoberali.

Ústavný súd je toho názoru, že takýto orgán by mohol porušiť základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vtedy, ak by podanie sťažovateľa ignoroval alebo nevenoval by mu pozornosť zodpovedajúcu svojim povinnostiam. Nespokojnosť sťažovateľa s obsahom odpovede dotknutého subjektu nie je dôkazom o jeho neústavnosti (podobne III. ÚS 34/2010).

Keďže ministerstvo sa podaním sťažovateľa zaoberalo a vybavilo ho ústavne akceptovateľným spôsobom, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom ministerstva v konaní vedenom pod sp. zn. 20191/2010/51 a jeho listom z 18. novembra 2010 a namietaným porušením základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec je potrebné uviesť, že sťažovateľ sa domáha takého postupu ministerstva, na ktorý je v podstate sám oprávnený. Sťažovateľovi nič nebránilo, aby sám podal návrh na povolenie obnovy konania (§ 396 ods. 3 Trestného poriadku), a rovnako tak nič sťažovateľovi nebráni podať trestné oznámenie v prípade podozrenia zo spáchania trestného činu jemu známou osobou (alebo aj neznámym páchatelom).

2.2 Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ministerstva je potrebné poukázať na to, že sťažovateľ ho videl v nečinnosti ministerstva v súvislosti s podaním trestného oznámenia (§ 3 ods. 2 Trestného poriadku) a oznámenia okolností odôvodňujúcich návrh na povolenie obnovy konania prokurátorovi (§ 396 ods. 4 Trestného poriadku).

Vzhľadom na záver ústavného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), t. j. že postupom ministerstva a jeho oznámením nedošlo k zásahu do základného práva sťažovateľa, nebol absolútne žiaden dôvod očakávať, že ministerstvo po oznámení vybavenia podnetu sťažovateľa listom č. 20191/2010/51 z 18. novembra 2010 bude vo veci následne postupovať podľa predstáv sťažovateľa. Vybavením podania sťažovateľa bolo potrebné konanie ministerstva

považovať za skončené, preto v ďalšom priebehu (plynutí času) – tak ako to má na mysli sťažovateľ – nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Pretože absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi označeným základným právom a namietaným postupom ministerstva v konaní vedenom pod č. 20191/2010/51, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012